

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 159.

V Ljubljani, v soboto 12. julija 1884.

Letnik XII.

Cesarjevič Rudolf v Celovcu.

Celovec, 10. julija.

Kakor smo že poročali, doletel je nam bratsko Koroško letos veseli dogodek; tu hočem na kratko popisati lepo slavnost.

Že 5. julija so se pričele priprave za dostojen sprejem z olepšavanjem mesta in njegovih ulic. Danes pa je bilo resnično vse mesto praznično oblečeno, vse hiše v zastavah in z zelenjem preprežene, najbolj se je odlikoval glavni trg s podobo cesarice Marije Terezije, ktero je tudi pred 11. leti sam cesarjevič Rudolf odkril; jako lepa je bila tudi cesta na kolodvor in sredi nje prav lep slavalok; seveda narodnih (slovenskih) zastav ni bilo več videti nego dve, pač pa sem in tje kaka nemška; ne mislim belgijskih, katerih je bilo obilo.

Ob 6. uri se je že zbiralo občinstvo na dolgi in prostorni cesti proti kolodvoru in različna društva kakor: pevška društva, požarna straža, veterani, vsa šolska mladež iz različnih zavodov in jako obilo deklic v belih opravih in na tisoče drugega občinstva; (turnarjev pa ni bilo videti, morebiti jih je prepičelo število?!).

Točno ob 3/8. uri je pridrdral dvorski vlak iz Glandorfa, kjer sta se mudila cesarjevič Rudolf in njegova visoka soproga. Na kolodvoru so ga pričakovale različne korporacije kakor: deželni predsednik, mestni župan, mil. knezoškof z duhovščino, vojaški poglavar s svojim štabom, tuk. aristokratje v lepih oblekah; po kratkem nagovoru sta se odpeljala visoka gosta in druga gospoda po kolodvorski cesti med živahnimi seveda „hoch“ le sem in tje so se slišali „živio“-klici! v deželno hišo.

Ob 10. uri je cesarjevič obiskal mil. knezoškofa in gluhozvojni zavod „Elizabetink“, drugih javnih poslopij in uradov ni ogledoval, tudi vojaščine ne, ker je bilo premalo časa odmerjenega. Po 11. uri sta se odpeljala visoka gosta in različna gospoda v muzej „Rudolfinum“, kjer je bilo slovesno odprtje in polčenje zadnjega kamena, tam je bival nad eno uro in vse natančno ogledal. Ob 1. uri so se pričele av-

dijence in trajale samo do 2. ure; potem je bil obed in ob 1/2 4. uri sta se zopet odpeljala visoka gosta z železnico proti jezeru v Poreč. —r.

19 in 44.

Od Pohorja, 10. julija.

Znano je, da naš „glasoviti“ § 19. zagotavlja rabo narodnega jezika po uradih in šolah. A kdo li ne vé, kako se v omenjenem stavku ljudstvu izraženo zagotovilo — prezira! Naši sosedi onkraj Litave imajo nam podobno „smolo“. Na oni strani „slovi“ jednaki stavek, samo da je tam pod št. 44.

Da se vidi „razloček“ med našim § 19. in ogerskim § 44., bodi za vzgled priobčen sostavek, ki ga je dr. Mudroň obelodanil v slovaško-slovenskem listu „Národní Noviny“.

Imenovani domoljub piše: Kjer je duh krščanski gospodoval med narodi, tam so državni s tem duhom razsvetljevanji ozirali se na potrebe ljudstva. Tako so tudi pri nas na Ogorskem moževi in zakonodavci blagega spomina delali. Celó leta 1868 so sklenili temeljno in še do dneva današnjega veljavno postavbo, ktere tudi § 44. bi, kakor ostale odstavke, morali varovati in izvrševati vsi ministri.

Pa komaj so pretekla postavbojadalna leta 1865—1868, že so številni postavbojadalci objokovali omenjeni postavni članek kakor takšen, ki zagotavlja in brani pravice še Nemadjarov in kateri bi čem hitreje naj bil odpravljen. No, ker je ta zakon bil tudi natlakom kroni v prosep Nemadjarov sklenjen, zatoraj njega zatretje od strani Madjarov ni bilo tako lahko, kakor si je to bodi kdo domišljeval. Toda zgodilo se je, da se pri vladnih krogih, za ta zakon malo se zmenečih, njegove naredbi niso izvrševale v nobenem obziru, a merodajni krogi so se le takrat sklicevali na tisti paragraf, ko se je od zunanjih krajin kje poskusilo Madjarom na peto stopati.

Dozdaj se je vsako ministerstvo po potu vsakojakih ministerijalnih naredeb znalo ogibati člena 44.

Take ministerske naredbi bi sicer vsled občnega zakona ne smele imeti veljavnosti, ker ministerske naredbi so brez dvombe le takrat veljavne, ako ne nasprotujejo postavi, — ali pri našem pravosodstvu zna slednji državni uradnik, da v ne-madjarških zadevah ministerska naredba ima vselej prednost pred zakonom.

Tako se godi v naši očevini. Mi plačujemo uradnike, a oni se z nami še razgovarjati ne morejo, ker našega jezika ne umejo. Deca naša učijo se v madjarščini, kakor da bi se ne spodobilo, naj bi se jim nauki razlagali najprve v materinščini, a še le potem v jeziku drugem, ako to tudi postava zahteva.

Mi smo — z jedno besedo rečeno — ptujci v lastni domovini. V tem položaju bivamo od leta do leta, ostajamo brez potolažbe. Živimo le samosvesti, da nam grejo iste pravice kakor madjarom, ali te nam se kratijo. Ne revoltujemo, zanašamo se samo, da bomo svoje pravice dosegli po postavnem potu; potrpežljivo čakamo v zaupanji, da bo našemu narodu vendar le enkrat zasvetil dan prava in rešitve.

Bralec pač že iz teh vrstic lahko sprevidi in presodi, da v Budapešti skovan § 44. igra isto ulogo, kakor v Beču sostavljeni § 19.

O žganjarstvu.

(Dalje.)

V zvezi s temi zgledi podamo iz poprej omenjenih dveh virov nekaj načrt zakona zoper žganjarstvo. Morebiti se dobí v njem kako zrno, ki bi tudi pri nas dober sad obrodilo.

Krajna komisija mora določevati, komu se ima dati privoljenje za krčmo. Iz te komisije morajo biti izključeni oni, ki žgane pijače narejajo ali ž njimi tržijo. Kedar je komu privoljenje poteklo, sme vlada oziroma od nje postavljeni nadzorovalni uradnik zaprečiti, da se privoljenje ne obnovi.

Oseba, kteri se dá privoljenje, mora biti po-

LISTEK.

Na R—ci, 12. mal. srpana 1884.

Srečno sem dospel tu sem in dosegel, kar sem si že dolgo želel. Puščavnik sem postal. In da bode vedeli natanko kje, Vam povem, gospod vrednik. Ako mi bode poslati kak list, evo Vam tu moj naslov: Puščavnik na R—ci (Vi že veste kje je to; v zadnjem listu sem Vam bil nekaj zapretil) v dolini med vrhoma, tretja steza na desni, četrto dupljo na levi. Saj ime te gore bi Vam tudi očitno povedal; a današnji svet ni prijatelj samotarstva in pred malo tedni, ko sem še bival v stolici „grand Slovenije“ sem čul, da so „štendarji“ na Rožniku staknili puščavnika in ga saboj vzeli. Tega se pa bojim.

Godilo se mi je prav slabo priselji tu sem. Dež me je pral; zeblo me je tudi. Skoro štirinajst dni si nisem mogel postaviti in zgraditi kolibe in na prostem nisem mogel pisati, zato pa tudi tako dolgo niste dobili nobene mojih znamk. Zdaj sem se prav po domače vredil in si napravil blizo svoje puščave na visoki smereki „observatorium“ — opazovališče. Prinesel sem namreč iz Ljubljane saboj velik in dolg

„rešpetlin“ in skozi ta instrument občudujem vsaki dan Vašo prestolnico. A skoz „rešpetlin“ se ta jako čudna vidi! Za časa pogreba ranjega velečasitega gospoda K. sem videl lepo ilustracijo onega reka: „Ja Bauer, das ist etwas anderes!“ Veste, ravno na Dunajsko cesto gledam in tam sem to le videl. Na križu pota stoji mestni redar; to je prav; vsak voz, kateri bi moral peljati mimo pogrebne spreveda, vstavi, da ne moti miru; tudi prav; proti koncu pogreba pripelja s svojim vpreženim kljusetom bore gorenji mali voziček; prav vljudno ga opomni mož javnega reda, naj malo potrpi; tudi prav. — A zdaj pridrvi za sprevedom v rumeno namazanem kolesji domač advokat grajšček in neusmiljeno podi mimo celega spreveda proti naši gori. Ubogi redar; kaj naj bi bil storil? Da bi ga bil ustavil, morda bi se bil ta pritožil in — saj veste kako je! Mogoče tudi, da je gospod doktor hotel s tem pokazati, kako zelo ljubi čile konjiče; to mu že vsi davno verjamemo. Ali je bilo to tudi prav, gospod vrednik? Da bi bil oni gorenjski mož to storil, ne bi mu zameril; a tako odličnemu gospodu bi bil vsaj jaz prisojal več takta.

Sicer pa nikdo ničesa prav ne stori. Le pogledajte, kako se v Šiški godi. Šola se nekamo podirati hoče. Če jo bolj komisije obiskujejo, bolj stropi visé.

Naj bi bila občina malo počakala, gotovo bi ji bila sozidala Ljubljanska hranilnica novo šolo; v mestu ji tako skoro gotovo ne bo mogoče svojega sklepa izvršiti. Ali so pa hoteli tisti podvzetniki pokazati, da umejo že enkrat tako zidati, kot so pred dvema leti. Jaz sem še neke druge misli. Kaj, ko bi se šola zaradi tega tako šepavo držala, ker je blizo Dalmatineca? Tudi to je mogoče; jaz bi stvar natančno preiskal, in sicer prvič: moč stropov, drugič, moč Dalmatineca. Ker sem pa puščavnik, se to za-me ne spodobi in Vam to naročim, gospod vrednik. Le škoda, ko bi morali vrli občani sami še enkrat trpeti stroške; saj bodo letos tako malo pridelali in skoro da se bo reklo: Ubogi kmetje, še kruha nimajo. „Zakaj pa žemelj niso kupili“, bo vprašala kaka nobelj goska. To je tista olika, ktere pa tu na naši gori prav nič ne pogrešam.

V četrtek v jutro sem bil nabral nekaj jagod in jih nesel doli na cesto, da bi jih komu dal v zameno za kake mestne novice. Mimo moje gore hodi več ljudi v Ljubljano. Res staknem prav prijaznega možakarja, hitečega v mesto. Oddam mu nabrane rudeče jagode s prošnjo, da mi kaj novega domu se vračaje pové. Kaj mi je ta vse pravil! Skoro da ne bi verjel! V Ljubljani, tako mi je poročal, v Ljub-

štena, moralčno zanesljiva in finančno samostojna; ne sme biti ne trgovec, ne fabrikant žganih pijač.

Vsaka krčma se mora v zdravstvenem in moralnem oziru najstrožje nadzorovati; imeti mora kakor na Švedskem in Massachusettsu na prodaj navadna jedila po ceni. Ženska postrežba je prepovedana.

Ker se bo število krčem znižalo, se mora ostalim, oziroma novim krčmarjem davek zdatno povišati, ker bo potem, ko bodo imeli nekaj monopol, njih privoljenje veliko več vredno. Iz tega povišanega davka bi se utegnili dati nekoliko podpore onim, ki bi zgubili privoljenje.

Čas za točenje se ima ravnati po zahtevah nedeljskega posvečevanja, družinskega miru, izplačevanja delavcev. Kjer so fabrike, se morajo krčme ob sobotah ob šestih zapirati. Se vé za tujce in popotnike je treba izjem.

Žganje se ne sme točiti mladoletnim pijanim in znanim pijancem. V večih ameriških državah je krčmar, ki pripusti, da se kdo v njegovi hiši napije, odgovoren za vso škodo, ki jo pijanec napravi. Ako v Massachusettsu pijani napade človeka ali poškoduje imetje, je vsakdo, ki mu je v nasprotju z zakonom dal žganih pijač, isto tako kazniv, kakor pijani. V Vermontu, kjer je prodajanje žganih pijač prepovedano, mora, ako kdo umrje ali postane nepripraven za delo vsled pijančevanja, krčmar, ki je pijanemu pijačo dal, skrbeti za njegove zaostale.

Plačevati v žganih pijačih ali take pijače v plačilo vračunati ali v krčmah izplačevati je prepovedano. Delavske pogodbe ali plačevanja take vrste so ničevne.

Pijača se mora strogo nadzorovati. Vsaka škodljiva alkoholna pijača se mora absolutno prepovedati. Kdor pivo ali vino kvari, naj se kaznuje.

Lažje in mileje pijače morajo imeti zakonito prednost. Od žganja, močnega vina in piva mora biti večji davek kot od lahkega vina in piva. Od lahkega piva, kakor se je po „Mirovem“ poročilu kuhalo in menda še kuha na Koroškem, bi ne smelo biti nič davka. Kdor bi točil milejo pijačo, ž njim naj bi se tudi mileje ravnalo z ozirom na privoljenje, čas in prodajalni prostor.

Zoper nezakonito prodajanje pijače naj se za prve prestopne odloči le majhna kazen, za večkratni oziroma zvišani prestop naj se nastavi odvzete privoljenja in zapor; kdor bi pa pijačo kvaril, naj se postopa ž njim kriminalno, kakor s takim, ki bližnjemu škoduje na zdravju ali premoženju.

Vspešna sredstva za izvrševanje zakona se morajo naprej preskrbeti.

Vse te reforme so dobre ali ktere zmed teh bi bile pri nas primerne in ktere bi se dale pri nas izvesti, je drugo vprašanje. Ko zdravnik konstatira bolezen mora, ako noče biti dohtar-skaza, natančno poizvedovati po vzrokih bolezni in po sedanjem stanju bolnikovem in po tem se ravnati pri zdravljenju. Ako je vzrok bolezni prehlajenje, bo zdravnik drugače ravnal pri tem, ki se je včeraj prehladil in drugače pri onem, ki čuti bolezen že od lanskega prehlajenja in bogatinu bo morebiti svetoval iti v toplice, revežu pa domača zdravila.

Taka je tudi z boleznimi ali nepravilnostmi na narodno-gospodarskem polju. Ker naša dežela po

soglasnem priznavanju boleha za žganjarstvom, treba je za zakonodajalno zdravljenje pred vsem diagnoze. Priznati moramo, da vladi oziroma deželni zboru te ne manjka, ali vsaj, da se je vse storilo, kar je bilo treba za zadostno podučenje zakonodajalnih faktorjev v tej zadevi. Omenimo le poizvedovalne pole, ki jo je deželni odbor poslal župnijskim uradom in kmetske enkete.

Ako deželni zbor vé, da dežela za žganjarstvom boleha, ako vé, iz katerih vzrokov ta bolezen izvira in ako je pripravljen jo ozdraviti, naj napravi, bi utegnil reči lahkomišljen sangvinik, strog zakon in žganjarstvo bo pri kraju. Gotovo, ko bi le deželni zbor tak zakon napraviti mogel; ali ga ne more, ker je njegov delokrog tako zelo omejen. Da še celó, ko bi konservativni državni zbor vzel to reč v roke, bi se žganjarstvo težko dalo kar na mah odpraviti.

Kakšno žganje se pije na Kranjskem? Špirit zmešan z vodo. Sem ter tje pijó tudi žganje, ki mu hruševac, slivovec, brinjec, tropinovec itd. pravijo, ki pa tudi zelo po špiritu smrdi. S špiritom pri nas ne more konkurirati nobeno drugo žganje, kajti špirit je zelo po ceni in zelo peče. Pravi žganjar se ne meni dosti ni za zdravo pijačo, ni za fini aroma; glavna reč mu je, da po grlu dobro vreže. Po mojem mnenju bi zadostoval ta-le zakon: „Prvi in edini paragraf: V vojvodstvu Kranjskem se sme točiti vse natorno žganje v ti množini, v kateri se je do sedaj doma pridelovalo; špirit je pa absolutno prepovedan.“ Dokler se bo špirit po štacunah prodajal, bo vse drugo le malo izdalo. Špirit mora priti pod kontrolo kakor smodnik.

Recimo, da bi (kar pa nikakor ne more biti) deželni zbor imel oblast in nameraval špirit prepovedati, kak hrup in vrišč bi nastal. Domači producenti špirta bi sicer ne vpili in sicer zategadelj ne, ker jih ni, ali vpili bi štacunarji, katerim bi najlepši dobiček zginil, vpili bi krčmarji, katerim bi šla najkoristnejša pijača po vodi in vpili bi žganjarji, ki bi z vodo ne bili zadovoljni. To vpitje bi morebiti deželnega zbora preveč ne splašilo ali splašilo bi jude. Ravno tisti ogerski judje, ki po Požunskem sejmu vole na Dunaj pošiljajo in Dunajčane kolikor moč odirajo, ravno tisti judje izdelujejo tudi špirit. In ravno tisti judje, ki so grofa Taaffeja pri volovski vojski premagali, premagali bi tudi barona Winklerja. In recimo, da bi (kar bi pa nikakor ne bilo verjetno) ne premagali, koliko kordonov bi moralo biti ob Kranjski meji, ki bi branili špirit tihotapiti.

(Konec pril.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. julija.

Notranje dežele.

Moravski deželni zbor se je 11. t. m. pričel. Otvoril ga je novi deželni glavar grof Vetter z nemškim nagovorom, kateri je tudi desničarje (avtonomiste) zadovoljil. „Politik“ pravi, da je grof Vetter tudi nekaj besed v češčini pristavil, ki so zadostno dokazale, da novi deželni glavar češčine ni zmožen. Vendar se pa omenjeni list nadja, da bo glavar s pravičnimi dejanji nadomestil, kar mu na jeziku manjka. Desnica se raduje, levičarjem je tesno pri

srei. Deželni zbor se je v svoji prvi seji pečal s potrdilom volitev, katerih je nekaj že potrjenih. Nemci in njih listi žugajo na dan zveči nepostavnosti, katerih se je bajé vlada v zvezi s konservativci posluževala pri poslednjih volitvah. Liberalci si namreč ne dajo dopovedati, da bi vlada ne bila na avtonomiste pritiskala. Chlumetzkyjev organ „Tagesbote a. M.“ pravi, da je minister Taaffe Čehom svetoval, da naj si svojih mandatov po mestih poiščejo, ker jim je srednja stranka ponudeni kompromis odbila. Čehi so šaljive besede Taaffejeve v popolno resnem pomenu besede sprejeli in s kakošnim vspehom — se je videlo! Da pa Chlumetzkyjevo glasilo, kaj takega za pritisk „od zgoraj“ smatra bi pač ne bili vrjeli, ako bi ne stalo črno na belem. Če morda še za več takih „pritisikov“ vé, naj jih le pové, ljudje mu bodo hvaležni, ker se bodo saj smejali.

Prihodnji **deželni glavar gorejavstrijski** bo menda baron Viktor Pereira, kakor si po podučenihih krogih na ušesa šepčajo.

O pasivni politiki ali o izstopu iz državnega zbora **levičarjev** govoril je nemški poslanec Demel v Tečinu na Slezijem in jo je popolnoma zavrgel. Poprej, rekel je Demel, so bili časi ugodni za izstop iz državnega zbora in naša liberalna stranka bi bila tudi nekaj dosegla s tem; sedaj nam pa družega ne kaže, hakor misel na izstop popolno opustiti in se na vso moč delovanja poprijeti. Kar se pa po državljanja severne železnice tiče, se mu tudi ne zdi za njo ugoden trenutek in to zaradi tega ne, ker imajo avtonomisti v državnem zboru večino, in ta bi ne oziraje se na liberalne bolezni, se severno železnico po svoje napravila, kakor bi ji ravno kazalo in kakor bi ji bilo všeč.

Grof Mitrovski na Moravskem je jako vpliven mož tako v verskih, kakor tudi političnih zadevah. V priznanje njegovih zaslug odlikovala sta ga cesar in papež. Tudi t cerkvenem oziru ima vplivno besedo, ker ima patronat mnogo župnij. Poleg teh dobrih in vsakega grofa vrednih lastnosti, ima pa grof Mitrovski tudi svojo senčno stran in ta je, da je pri vsi svoji prijaznosti in vnetji do katoliške cerkve velik prijatelj njenih najhujših sovražnikov liberalcev in židov. Zaradi tega se je obrnila skupno pod njegovim patronatom stoječa duhovščina v posebni adresi do njega, v kateri ga prosi: „Naj letos svojo naklonjenost bolj katolikom in katoliški cerkvi pokaže, kakor pa židom in njihovim bratom liberalcem. Naravnost neumljivo je za vsakega, kako je le mogoče, da je grof tako vnet katolik, v političnem oziru pa podpira stranko, ki je očitna sovražnica sv. katoliške cerkve, in ktera nikdar ne opusti priložnosti, ako se ji le ponudi, da ji kako britko zasoli.“ Grof je na to odgovoril, da bode, kar se tiče verskih vprašanj, vedno s konservativno stranko glasoval, v političnih zadevah ga pa prijateljske razmere do svojih tovarišev na skrajni levičnici silijo, da mora z njimi postopati. — Radovedni smo na odgovor, ki ga bo pisanega svoji duhovščini izročil.

Profesorja **Tomaszuka** se je vendar le še v poslednjem trenutku slast prijela, da je kandidiral v deželni zbor bukovinski, toda ne v svojem dosedanjem, temveč v tujem okraju, kjer so ga tudi izvolili z malo večino glasov.

Poraz nemškega liberalstva v **Praški trgovinski zbornici** in deloma oni v Moravi je povzročil po celi nemško misleči Avstriji pa tudi zunaj črno-rumene ograje obupen vrišč in krik. „Nemščina in Nemci so v nevarnosti pred vedno rastečo slovansko povodnjo“ je zopet po nemških novinah na dnevnem redu. Vrh tega se pa gledé moravskih deželnozbornih volitev ondašnjemu cesarskemu namestniku grofu Schönbornu in prvemu ministru grofu Taaffeju podtika slovansko mišljenje! Naj se jima le! Mi nimamo nič proti temu, pač pa bi iz srca želeli, ko bi bil posebno grof Taaffe polovico manj „slovansko misleč“, zato pa bolj

Torpedo.

Premnogokrat se sliši in čita beseda „torpedo“. Beseda je tuja, ki se ne dá prevoditi, tedaj jo hočemo opisati, da bode bralcem umevna.

Kaj je torpedo? Nič drznega, kakor pod vodo skrita priprava, ki ima namen sovražnika z ladjo vred v zrak na sprehod poslati. Podoba mu je valjasta, moč pa tako silna, da se mu tudi najtrdnejša ladija ne more vstavljati, temveč se v njegovi oblasti razleti na sto in sto kosov in naj bi bila tudi iz samega jekla narejena. Kdo se ne spominja več strašne novice iz poslednje rusko-turške vojske, ko sta se dva ruska lajtnanta ponoči okoli tretje ure, ko so bile turške straže najbolj zaspane, s svojo torpedno ladjico pritihotapila k silni turški oklopnici pri Mačinu na dolnji Donavi, kjer sta lancirala (vrgla) torpedo in zopet po bliskovo odvesljala. Trenutek pozneje in mogočne turške oklopnice ni bilo več! Na mestu, kjer je stala zasidrana, plavali so le še raztrgani deli njeni in mrtva človeška trupla. Strašni torpedo dvignil jo je s posadko vred v zrak, od koder so kosei s strašanskim vriščem na vse kraje v vodo leteli. Za pomorsko bitko, za obrambo kake

ljani so neke vrste ljudje, kateri so že od binkošti sem govore klepali in kovali in tako vodo delali, da je po celi deželi deževalo; nazadnje so pa na nekem vrtu črno-rudečo-rumeno zastavo po drugo gor in dol vlekli. Menda se jim „schulvereinarji“ pravi. I kaki pa so ti ljudje? Jaz bi mislil, da so to tisti, ki nemškemu mostu do Adrije v beli Ljubljani kozo postavljajo. Tudi o dveh gospodih mi je nekaj čenčal; a to ni mogoče, kje ste pa še čuli, da bi se dva c. kr. profesorja brigala za zgradbo mostu, saj nista c. kr. inženirja.

Gospod vrednik! še eno prošnjo. Prve dni, ko sem tu sem dospel, kot že veste nisem imel kolibe. Dež je neprestano lil in tako mi spridel vse črnilo. Za današnji list sem si bil otrl nekaj črnih jagod in s tem sokom sem Vam nakresal te vrstice, ker je tako „šega in navada“, da v soboto tudi imate listek; morda bi ga tudi drugje dobili; a bojim se, da bi kak pastir izpod Zvonomira zopet ne splezal praznično oblečen na smreko in bi si tako za nedeljo pokvaril svojo obleko. Zato Vas prosim, pod onim naslovom pošljite tri decilitre dobrega črnila, da bo zamogel zopet pisati Vaš

Puščoba.

luke ali kakega prekopa so torpedi jako važnega, da naravnost neprecenljivega pomena. Mislimo si le slučaj, da smo v vojsko zapleteni z Lahom, kateri n. pr. svojo pomorsko moč razdeli na dva dela. Z enim nam napade naše brodovje, z drugo pa jadra naravnost pred — Pulj, pred poglavitno avstrijsko pomorsko trdnjavo. Ondi ga sicer Kruppovci, Armstrongi in Uhaci iz raznih trdnjav kar navskriž pozdravijo; ker je pa znano, da vsaka krogla ne zadene, se mu morda vendar-le primeri, da se v luko pririje, ktere se polasti. Da se mu pa to ne posreči, za to mora torpedo skrbeti, ki pod vodo skrit čepi in na svojo žrtev preži kakor gad v grmu, okoli kterega žabe skačejo. Voda in vse okoli je mirno in živa duša ne ve, kje tiči grozoviti sovražnik pod vodo. Sovražna ladija med silnim pokanjem topov in možnarjev iz katerih se bombe in drugi projektili ná-njo vsipajo, trmoglavo v luko jadra. Kar se voda razgrne, kakor bi se peklenko brezdnó odprlo, ladijo dvigne penéče valovje v zrak, silne vproščene moči dinamita, nitroglicerina in še drugih nam čisto neznanih snovi jo raztrgajo na drobne kosce, ki kakor cunje na vse kraje leté. To je torpedo učinil!

Torpedo ima pa tudi v pomorski bitki na širo-

energičen gledé krivic, ki se Slovanom zlasti na jugu, po Istri, Trstu in po Gorici gode. Tukaj bi mi mnogo rajši čisto nemškega ministra s pravično roko videli enakopravnost vstavit, kakor pa „Slovanom prijaznega“, ki pa iz zgolj prijaznosti do Slovanov ne vidi, kako njihovi nasprotniki požrešni Lahi še vedno na steno pritiskajo, kako jim zavdajajo politične klofute in kako bi jim radi izpili srčno kri, če bi jo le kar vsem naenkrat spustiti zamogli. Manj prijaznosti, pa več pravičnosti bi nam bilo v resnici mnogo ljubše kakor pa je sedaj, ki je ravno narobe!

Antisemitizem — Schönererjeva setev! Med nemškimi dijaki na Praskem vseučilišču nahaja se več društev in med temi je precej mnogobrojno društvo „Lesehalle“, pri katerem je skoraj polovica židovičev. Vsled tega sta tudi dva židoviča kandidirala v odbor. Nedavno imeli so volitve in pri tej priložnosti privrela je družina 33 glav broječa samih pravih surovih „Germanov“, ki se po svoji hribovski neotesanosti povsodi odlikujejo in se je jako odločno proti židovskim kandidatom in proti židovstvu sploh vstavljal. Postopali so ravno tako, kakor lansko leto njihovi tovariši Dunajski vseučiliščniki nemške narodnosti s Schönererjem na čelu. Mi bomo svestno poslednji, ki se bomo za žide ogreli, in zaradi tega se zdržimo tudi vsake daljše kritike o tem dogodku, ter ga samo zabilježimo, kakor je — brez vsacega komentara.

Quo capita, tot sententiae! Včeraj smo omenili, da je „Ellenzek“ (opozicija) nasvetoval **izstop opoziciji iz državnega zbora ogerskega**. Glasilo najskrajne levice „Egyetértés“ (edinost) pa pravi, da bi bila to neumnost, kajti Tisza si ničesar bolj iz srca ne želi, kakor ravno parlamenta brez prave opozicije. „Eg.“ pravi, da današnji ogerski državni zbor zastopa le silo, podkupovanje duš, turško gospodarstvo, nekoliko stotin na boben prišlih plemičev, nikakor pa ne ogerskega naroda! in to je vzrok, da opozicija ne sme svojih prostorov zapustiti. Dežela sama na sebi je v čudnem položaji in narod naravnost revoluciji v naročje dere, kamor ga bo Tisza danes ali jutri gotovo pripeljal. Naloga opozicije mora vse na to delati, da se narod od te nesreče odvrne.

Vnanje države.

Srbsko-bolgarski razpor ne bo še tako hitro dognan, kakor se je to iz začetka mislilo; kajti poleg tega, da se je kneževina Bolgarska zamotala v homatije ministerske krize, kajti vsled včerajšnjega telegrama se je Zankov ministerstvu odpovedal in je Karavelov, ki je ob enem tudi predsednik v narodnem sobranju, dobil nalogo, da sestavi novo ministerstvo, kar mu menda ne bo sivih las v glavo stavilo, kajti radi bi ga poznali, ki bi ne hotel minister biti in da se ne potrebuje ravno mnogo modrosti za vladanje sveta, je tudi vže znana resnica, zvedela se je tudi še novica, da se srbsko-bolgarska meja skoraj nikjer ni postavila po določilih berlinske pogodbe, temveč večinoma vse skozi samovoljno in da jo bo sedaj skoraj povsod popravljati in prestavljati treba.

Monaškega kneza zadela je včeraj pri Karlskroni, kakor se iz Stockholma poroča, nesreča, ki bi se bila prav lahko še smrtjo princevo končala. Razbila se mu je namreč ladija. Večina mornarjev je potonila, prince so rešili.

Norvežani in švedski kralj Oskar so se po daljšem prepiru pogodili, ko je Oskar po trmoglavosti norveških kmetov prisiljen, taiste obdaroval z mnogimi in pomenljivimi predpravicami. Na to so mu pa v Stockholmu veliko slovesnost napravili in veliko čast skazali. Kralj se je namreč s svojo družino po morji pripeljal proti 8. uri zvečer, kjer ga je na pristanišči čakala neštevilna množica z bakljami in godbo. Kralj je odkrit stopil iz parnika med svoj narod, se je po njem ozel in je z

kem morju, kjer se ne vidi družega, ko nebo in voda, svoj prevažen pomen. Torpedni čolnič, ki ima nalogo torpedo pod sovražno ladijo vreči, si sovražnika že od daleč na muho vzame in se mu, če le mogoče skriva bliža, toda po bliskovito hitro. Sovražni ladiji se še ne sanja ne o njem in že švigne mimo nje kakor lastavica, ob enem pa ji zabrusi pogubonosno torpedo pod mogočno truplo, ktero se bo nemara že v bodoči minuti razletelo. Gorje pa torpednim ladijcam, ako jih sovražnik opazi. Mitraleze in revolver-kanone ima za-nje in v tem slučaju se pač lahko reče, da se malokteremu čolniku posreči, da bi jo srečno odnesel. Če jih je pet skupaj, se bo komaj morda eden rešil, štirje pa se več ali manj poškodovani nekoliko časa nad vodo gibljejo in potem pa zginejo v globočini, ako ni pri rokah matice-torpednice, da jih reši. Silno važna, pa tudi silno nevarna služba, toliko bolj pa častna za pomorskega častnika, ako se mu posreči, da pošlje s torpedom sovražno ladijo v zrak, sam pa srečno odide. Odlika in povišanje mu na noben način ne izostane!

določnim glasom rekel: „Hvala Vam, ljudstvo moje, hvala, hvala!“ Na to so mu zagromeli tisočeri „hoch“-klici nasproti, ki so kraljevo družino do gradú spremili in niso popred mirovali, da se je morala na balkonu pokazati.

Izvirni dopisi.

Iz Hrenoviške županije, 10. julija. (Občinske volitve.) „Slov. Narod“ od tukaj nekake reči pisari, ktere niso neresnične in žali predpisatelja v imenovanem časopis ter svetuje, da naj se „kopitar drži svojega kopita“, ker je pisatelj v resnici čevljar; pa tudi njemu bi se lahko svetovalo, da gostilničar se naj drži krème in kmet svojega pluga itd. Volitev je bila burna, tega dopisnik ne more tajiti, ker ravno on je napravil pritožbo zoper dovršeno izvolitev že pred veliko nočjo, podpisalo jo je 10 mož, med njimi vsaj trije, kteri še v soseskinem odboru niso. Pritožba je bila uslišana, nove volitve ukazane in nasprotniki poprejšnje volitve so bili zmage tako gotovi, da imenovani dopisnik je svojo zmago prerokoval in zagotavljal. In vendar je propadel, in sicer za tri glasove, če so tudi sami vsaki, nečaki in brat v družbi oddaljenih Gorenjcev ter Bukovčanov in dveh od nas odpadlih odbornikov za nasprotnega kandidata glasovali. To je resnica in ne „da bi se komu zamerili“ ali koga bali; vsaj je vse to že sam dopisnik skušal, ali je boljše zamera ali prijaznost. Pri nas ni „tukaj Slovenec, tam nemškutar“, ampak kdo ima večjo veljavo, ali dopisnik v „Slov. Narodu“ ali pa župnik v Hrenovicah. Vspeh je določil za poslednjega. — Naj se zabilježi, da v volilnem odboru so sedeli sami Razdrei in za soseskine svetnike so hotli voliti iz samih skrajnih vasi, samo eden svetnikov je iz srede županije, ktera je največja na Notranjskem in ima svoj sedež v Hrenovicah.

Podzemelj, 10. julija. (Predzmi tatovi. Surovi poboji.) Vi Gorenjci tožite po pravici čez nesrečno žganje, pa tudi tukaj imamo nadlogo. Tatov se bojimo. Pred kakimi tremi tedni prišli so okoli polnoči trkat ptuji ljudje na vrata precej premožnega posestnika v Gradacu. Gospodarja ni bilo doma. Ker ima štacuno in krèmo, se jim gospodinja na trkanje oglasi. Oni pravijo, da bi radi v štacuni kupovali. Ona odgovarja, da ponoči ne odpre, jim bo že pri oknu dala. Oni pa zavrnejo, da tako nečajo, mora jim odpreti, ako z lepo ne, pa z grdo. Ona odgovori: Imam tukaj dve puški basani, vstrelila bom, akoravno streljati ne znam, da bodo sosedge prišli na pomoč; na to so odšli.

Pozneje v soboto 28. junija vlomili so v prodajalnico v Podzemelju in odnesli blaga v vrednosti nad 40 goldinarjev. Kakih 10 dni še pozneje za tem pa zopet so predrli v Gradacu zgoraj omenjenega posestnika ter so mu vzeli denarja in družega blaga v vrednosti okoli 100 gold. V hosti hotli so pastirju vola odpeljati iz paše. Pastirček vidi, kako mu tuji ljudje vola vežejo, začne se jokati in prositi: „Vola pustite!“ Odgovoré mu: „Fant molči!“ Fant pa beži domov po ljudi in na to vola pusté in odidejo, zakaj bilo je okoli 6. ure popoldne. Fant pravi, da so bili neznani ljudje v črni obleki in v opankah.

V torek 8. t. m. je divjak, ki pa je že mnogo po svetu hodil, iz ničevega vzroka, malo so se bili sporekli, v Rosalnicah tik Metlike tovariša, ki mu nič hudega storil ni, dvakrat z nožem zabodel tako, da je kar obležal in kmalo potem umrl. Ko vidi drugi tovariš, kaj se je zgodilo, priskoči in pravi: Oh! kaj si pa naredil? Na to besedo divjak tudi njemu zadá nevarno rano in potem še tretjega nekaj rani.

Življenje postaja res čedalje bolj grenko; kar si človek s trudom pridobi in z razumom prihrani, na to prežé lupeži. Prijetno zdi se lupežu po dnevu v senci ležati, piti in jesti, ker vero je že zgubil in vest zamoril. Ptiki pojó lepo in prijetno ali na njegovo srce te božje stvarce ne vplivajo, kajti zdivjano je. Lahko se ciganski cigan porugljivo smeja ljudem, videč jih pri težkem delu, rekoč: Dober tek Vam! le mučite se! ponoči pridem k Vam po davek. Rokovnjači so zmiraj bili, ali dandanes jih je toliko, da po mestih redarjev primanjkuje, po deželi bo pa menda žandarjev premalo, pri nas že, ker so se vaščani dogovorili, da hočejo ponoči zapored po dva in dva čuti.

Take in enake prikazni dajo marsikaj misliti in s strahom gledati v prihodnost. Zdivjanost se širi. Moralična moč in njeni dobredejni vpljiv na družbo

in posameznike gine vedno bolj tam, ker morale ni. Prave morale pa ne najdeš ondi, ker vere ni. Brezverstvo je ne pozna, je učiti in podati ne more. Prava morala nahaja se le samo v tisti veri, ktero je Kristus učil, v cerkvi tisti, ktero je Kristus postavil, v veri in cerkvi katoliški. Brezverstvo, liberalizem ima žalostno, nesrečno nalogo: razdvojiti; razdvojiti katoličane s katoliškim svečeništvom, s katoliško cerkvijo. Skušnja uči, da značaj liberalcev je ta, da na značaj duhovnika katoliškega nič ne drzé, če je malo bolj brezoziren, ga pa še očitno psuje. Liberalizem je kriv, da se zdivjanost polastuje narodov, kriv je on, da se moralni čut zgublja. Poosebljen nauk liberalizmov je razuzdanost, ki se na razne načine kaže, tukaj bolj skrivaj, tamkej bolj očitno, tukaj bolj fino, tamkej bolj surovo.

Domače novice.

(Pevci narodne čitalnice Ljubljanske) se vdeležijo svečanosti odkritja plošče v spomin vsprejema presvitlega cesarja od občine v Mostah in čast. duhovščine pri županu Bavdeku v Udmatu ter se vljudno vabijo priti polno številno jutri ob 3. uri popoldne na Krakovski nasip od koder se odpeljejo v okinčanih čolnih z društveno zastavo skozi mesto po vodi na kraj svečanosti. Vabi se tudi drugo p. n. občinstvo se vdeležiti te svečanosti. Cena vožnje je 30 kr. za osebo. Svečanosti se bodo vdeležili tudi „Sokolci“ s zastavo in „veteransko društvo“ z godbo peš po cesti. Odbor.

(Umrl) je čast. o. Aleksander Roblek, redovnik sv. Frančiška, sloveč slikar, 10. t. m. v Brezicah. Rojen v Šmartinu pri Litiji 26. nov. 1848 je stopil v red l. 1865, mašnik od l. 1871, učil se slikarije na Dunaju, v Benedkah, Florenci in v Rimu, slikal podobi s. Frančiška in s. Antona na frančiškanski cerkvi zunaj in znotraj v altarju posebej sv. Frančiška itd. Blag mu bodi spomin!

(Matica Slovenska) sklicuje na ponedeljek popoldne ob šestih odborovo skupščino, v kateri se imajo konečno rešiti stvari za izredni že dolgo odkladani občni zbor. Po novih pravilih se ima določiti, koliko odbornikov (20 namestu 40) naj vlada društvo, koliko letnine (3 gld. nam. 2 gld.) naj plačujejo udje itd. Rešiti bi se moralo menda tudi vprašanje o tajništvu. Ker ima prvosednik vedno obilo drugih svojih opravil, dobi naj si društvo tajnika, ki ima um in voljo, ki bode toraj lahko duša vsej družbi, in jej je že davno na ponudbo.

(Zrelotna preskušnja na gimnaziji) se je vršila ta teden, in kaže se jako dobro, kajti izmed 42 padlo jih je le pet, dva sta odstopila, dva ponavljata, osem pa, kakor v letu samem, utegne jih biti z odliko. Na tanko povemo prihodnjič.

(Anarhista), kakor se „Laib. Ztg.“ poroča, so včeraj v Št. Vidu prijeli Franca Eržena, ga v Ljubljano prignali, kjer so ga shranili.

(Iz Štange), 8. julija, se nam poroča: Danes zjutraj se je nad Štango oblak odtrgal. Strašno velika voda je napravila veliko škodo po polji in posebno na travnikih in sicer v Štangi, Veliki in Mali, potem v Dragovsku in Poljanah. Pota so vsa razdjana. Njive in travniki s kamenjem in peskom posuti itd. Tudi mrva je podsuta. Voda si je strašno strugo naredila v nekterih krajih. Letina bo slaba. Dežuje vedno.

(Volitve za deželni zbor Koroški.) Koroški Slovenci spoznavajo, da bodo pri volitvah za deželni zbor dosedanje nemško-liberalno svojat le podrli, ako se dogovoré zaradi kandidatov s konservativnimi Nemci. V Beljaškem okraji Nemci priporočajo Karlna Kreinerja, posestnika in cerkvenega ključarja v Oberdorfu pri Trebnem. Za Slovence pa kandidira dr. Franc baron Martinec, c. kr. notar v Rožeku, ki je sicer rojen Nemeč, pa spoštuje slovenski jezik, ki se ga je tudi naučil. Vredništvo „Mira“ mu daje spričevanje učenega, krščanskega in pravičnega moža. — V Šmohorskem volilnem okraju bi za slovenskega kandidata najraje videli g. Šnabelna, posestnika v Zahomeu pri Z. Bistrici, med nemškimi možmi pa bi jim bil najbolj všeč umetni mizar in posestnik Tomaž Waldner v Vratni vasi. Šnabel in Waldner sta oba kmetovalca in poznata kmečke težave in potrebe. — V Borovskem okraju priporočá se od slovenskih rodoljubov za kandidata g. Martin Štih, župan v Svetni vasi. Tudi slovenski volilci Celovškega okraja so zadovoljni s tem kandidatom. Za družega poslanca bodo pa volili kan-

didata, ki ga bodo priporočali nemški konservativci. — V Podjurski dolini ostane g. Einšpieler, ki je ta okraj že do zdaj zagovarjal v deželnem zboru. Za drugega kandidata pa se še niso odločili; enim se zdi pripraven g. Aleš Otič, posestnik v Šmartnu pri Rudih, enim veliki posestnik Sajovic, enim pa g. Muri, župan na Jezeru.

(† G. Filip Pavšič), ki je bil pred 30. leti profesor matematike in fizike v Ljubljani, pozneje v Gorici, naposled pa ravnatelj druge državne gimnazije v Gradcu, je 8. t. m. umrl.

(V Beljaku) se letos odpre dekliška izobraževalna šola (Mädchenfortbildungsschule).

(Dva isterska „jesiharja“) sta padla pri Brežah na Koroškem s konjem in vozom v globočino in se do smrti pobila.

Telegrami.

Celje, 12. julija. V noči od petka do sobote so grozovito divjali nemški dijaki pred tukajšnjo okoličansko fantovsko šolo. Trupali so po šaluzijah, toda zdrobili namesto šolskih oken, so le okna mestnega tajnika Ferka. Trušč je trajal dve uri, policije pa le ni bilo blizo. Zandarji so zaprli razbijalce.

Dunaj, 11. julija. Anarhist Hannieh obsojen je bil pred izjemno sodnijo zaradi hudodelstva veleizdaje provzročene po razširjani „Radicala“ in „Freiheit“ in zaradi poskušnega umora nad Janezom Mittersbachom na deset let hude ječe s postom.

Pulj, 12. jul. Pomorske vaje vojne mornarice se bodo jutri zopet pričele. Odjadrala bo iz Pulja v Reko, kamor popoldne dojde. V Reki osnoval se je poseben odbor, ki bo na čast naši mornarici priredil velikanske veselice.

Pariz, 11. julija. Občinski zbor odbil je z veliko večino predlog, da bi se narodna slovesnost 14. dan t. m. preložila na drug vgodnejši čas.

Pariz, 12. julija. Včeraj je bil tukaj prvi mrlič za kolero. Zdravniki smatrali so jo za sporadično.

Marseille, 12. julija. Včerajšnji dan umrlo je 38 oseb za kolero.

Marseille, 12. julija. 9. julija umrlo je tukaj 42 oseb za kolero, 10. julija pa 54.

Toulon, 11. julija. 9. julija umrlo je tukaj 12 oseb za kolero.

Poslano.

Velecenjeni gospod vrednik!

Dopis „Od Pohorja, 8. julija“, v 157. št. „Slovenca“, govoreč o kandidatih Spodnještajarskih za deželni zbor, pravi, „da ima veliko privržencev gosp. dekan Bohinec“.

Temu nasproti pa jaz najodločneje izrekam, da mi ni bila nikdar niti misel, niti volja, — ter mi tudi sedaj ni, — kandidovati.

Braslovče, 11. julija 1884.

J. Bohinc, dekan.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. julija.

Papirna renta po 100 gld.	80 gl. 45 kr
Sreberna „zlat“ „renta“ „davka“ „prosta“	81 „ 50 „
4% avstr. „zlat“ „renta“ „davka“ „prosta“	103 „ 20 „
Papirna renta, davka „prosta“	95 „ 70 „
Akcije avstr.-ogerske „banke“	854 „ — „
Kreditne akcije	160 gld. 300 „ — „
London	121 „ 85 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 76 „
Francoški napoleond.	9 „ 67 „
Nemške marke	59 „ 55 „

Tuji.

11. julija.

Pri **Maliči**: Princezinja pl. Schönburg, iz Schneeberga. — Hochsinger, Deutsch, Goldmann in Linsemann, trg. potovalec, z Dunaja. — Avgust Lumpe, trg. potovalec, iz Engelsberga. — Julij Weissner, trg. potovalec, iz Brna. — Albin Schön, iz Slavonije. — J. Hochsinger, žitni trg., iz Stolnobilgrada. — A. Starzynski, e. k. računski revident, iz Gorice. — Josip Cigler, župnik, od Sv. Križa.

Pri **Stonu**: Albert Labrousse, trgovec, iz Kaiserslauterna. — A. Breuer, s hčerjo grofice Scipio, iz Lvova. — Josip Szatkay, ravnatelj, s soprogo, iz Košic. — Janko Beleč, župnik, iz Št. Martina.

Pri **Avstrijskem cesarji**: Dr. A. Grimm, profesor, iz Ratibora. — Dr. R. Thiele, gimn. ravnatelj, iz Ratibora. —

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič**.

Frane Nosan, strojar, iz Göttenitza. — Marija Juvančič, in Rozalija Piskor, iz Polčan.

Pri **Tavčarji**: Emil Lohberg, uradnik, z Dunaja. — Lenčarič, stavb. podvzetnik, z Reke.

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvršten vspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenleco, bljuvanje, glavobol, krč v želodec, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vrani, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 glod.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ z vraten rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliču“ z vraten stoječim znamenjem; 1 stekl. 50-kr.

Schuhmarte.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezn na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostil mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najpristrénišo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

posestnik v Šmarji p. Celji.

(16)

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborna zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljavačo, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Umrli so:

10. julija. Frane vitez Gariboldi, vpokojeni e. kr. nadsodnije svetovalec, 58 let, Beethovneve ulice št. 3, kron. Nephtis.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo najboljše kmetijskega in poljedelškega orodja in strojev, posebno krmoreznic in slamoreznic Henrika Lanža v Mannheimu, kakor tudi druge najboljše izkušene izdelke; nadalje: Žitne snažilnice, vozove, sani, pluge, sesalnice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski mavce (gips); dalje železnične šine in kovanja za stavbe, — vse to po najnižjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (15)

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode,

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta šte. 24.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bendera in altare, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebreno; strelovodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, bodo v ognju pozlateni.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem slogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (3)

Podpisani priporoča svoje zalogo

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor **svetlo-** ali **temnorjave**, **svetlo-** ali **temnozeleni** itd., po 2 gl. 20 kr.; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, **rujave** ali **črne**, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljše po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinjša roba in najlepši izdelek, po 4 gl. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gl. do 1 gl. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike kravate

(20)

itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo.

Zahvaljeva se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman in dr.,

krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljše in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni. (10)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.